

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 131/2024
29.05.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Драгане Бољевић, Јасмине Симовић, Радославе Мађаров и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужилаца АА, ББ, ВВ и ГГ сви из ..., чији је пуномоћник Радомир Спасојевић адвокат из ..., против тужених ДД и ЋЋ обе из ..., чији је пуномоћник Радослав Тадић адвокат из ... и ЕЕ из ..., ради утврђења права својине, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5449/22 од 13.09.2023. године, у седници одржаној 29.05.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5449/22 од 13.09.2023. године.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж 5449/22 од 13.09.2023. године и пресуда Основног суда у Ваљеву П 18/22 од 27.07.2022. године, исправљена решењем Основног суда у Ваљеву П 18/22 од 04.10.2022. године, у првом и трећем ставу изреке тако што **се утврђује** да је тужилац АА сувласник са $\frac{1}{16}$ идеалних делова, тужилац ББ сувласница са $\frac{2}{16}$ идеалних делова, тужилац ВВ сувласник са $\frac{1}{16}$ идеалних делова, тужилац ГГ сувласница са $\frac{2}{16}$ идеалних делова, тужена ДД сувласница са $\frac{1}{16}$ идеалних делова, тужена ЋЋ сувласница са $\frac{1}{16}$ идеалних делова и тужена ЕЕ сувласница са $\frac{8}{16}$ идеалних делова ктастарске парцеле ..., њива П класе у површини од 0.15,55 ха у КО ..., што су тужене дужне признати и трпети да се тужиоци у јавним књигама упишу као сувласници наведене непокретности са наведеним сувласничким уделима, и **одбија** захтев тужених ДД и ЋЋ за накнаду трошкова поступка у износу од 63.400,00 динара.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужени да на име трошкова поступка исплате тужиоцима износ од 158.100,00 динара у року од 15 дана од достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву П 18/22 од 27.07.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено утрђење да је тужилац АА сувласник са $\frac{1}{16}$ идеалних делова, тужилац ББ сувласница са $\frac{2}{16}$ идеалних делова, тужилац ВВ сувласник са уделом од $\frac{1}{16}$ идеалних делова, тужилац ГГ сувласница са уделом од $\frac{2}{16}$ идеалних делова, тужена ДД сувласница са уделом од $\frac{1}{16}$ идеалних делова, тужена ЂЂ сувласница са уделом од $\frac{1}{16}$ идеалних делова, тужена ЕЕ сувласница са уделом од $\frac{8}{16}$ идеалних делова катастарске парцеле .. КО ..., њива П класе у површини од 0.15,55 ха, што су тужени дужни признати и трпети да се тужиоци у јавним књигама упишу као сувласници наведене непокретности са наведеним сувласничким уделима. Ставом другим изреке, одбијен је захтев којим су тужиоци тражили да се одреди привремена мера ради обезбеђења неновчаног потраживања и забрани туженима отуђење и оптерећење катастарске парцеле .. КО ..., уз упис забележбе забране отуђења и оптерећења у теретном листу непокретности број .. КО ..., као и да се наложи служби за катастар непокретности у Ваљеву да изврши упис тих забележби у наведеном листу непокретности. Ставом трећим изреке, обавезани су тужиоци као солидарни дужници да туженима ДД и ЂЂ као солидарним повериоцима на име накнаде трошкова парничног поступка исплате износ од 63.400,00 динара у року од осам дана.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 5449/22 од 13.09.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужилаца и потврђена пресуда Основног суда у Ваљеву П 18/22 од 27.07.2022. године, исправљена решењем тог суда П 18/22 од 04.10.2022. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужилаца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиоци су, због погрешне примене материјалног права, благовремено изјавили ревизију предвиђену чланом 404. ЗПП (посебна ревизија).

По оцени Врховног суда, у конкретном случају испуњени су услови из члана 404. став 1. ЗПП за одлучивање о посебној ревизији тужилаца ради уједначавања судске праксе, имајући у виду предмет тражене судске заштите и разлоге због којих је тужбени захтев одбијен.

Због тога је, на основу члана 404. ЗПП, одлучено као у првом ставу изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија тужилаца основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци АА, ББ, ВВ, сада покојни ЖЖ и тужене су допунским решењем Основног суда у Великој Плани О 1682/14 од 13.04.2021. године оглашени за наследнике са одређеним идеалним уделима на катастарској парцели .. КО ..., као накнадно пронађеној имовини покојног ЗЗ. Тужилац ББ је законска наследница покојног ЖЖ. Тужене ДД и ЂЂ су у катастру непокретности, лист непокретности .. КО ..., уписане као сувласнице са по $\frac{1}{2}$ идеална дела на означеној парцели. Упис њиховог права сусвојине извршен је решењем

Републичког геодетског завода - Служба за катастар непокретности Ваљево бр. 953-02-013-70254/2021 од 04.06.2021. године, на основу правноснажне пресуде Основног суда у Ваљеву П 1920/16 од 29.11.2017. године. Том пресудом, донетом у спору по тужби ДД и ЂЂ против ЖЖ, АА, ВВ и ИИ, утврђена је ништавост уговора о поклону Ов 3759/97 од 03.12.1997. године и утврђено да катастарска парцела .. КО ... представља заоставштину покојног ЗЗ. Решењем Републичког геодетског завода - Служба за катастар непокретности Ваљево бр. 952-02-4-013-58223/2021 од 05.05.2021. године обустављен је поступак уписа на основу допунског решења О 1682/14 од 13.04.2021. године, који је катастарској служби достављио оставински суд, зато што је на основу исте исправе већ донета коначна одлука.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да тужиоци немају правни интерес за подношење тужбе којом траже утврђење права сусвојине на предметној непокретности са уделима утврђеним у остаинском поступку, с обзиром да се нису користили допуштеним правним средством против решења органа за вођење катастра непокретности о обустави уписа по основу донетог решења о наслеђивању.

Другостепени суд је одбио жалбу тужилаца и потврдио првостепену пресуду. По становишту тог суда, тужиоци немају правни интерес за подношење тужбе јер право сусвојине могу уписати у катастру непокретности на основу правноснажног решења о наслеђивању, односно у управном поступку пред органом надлежним за вођење катастра непокретности извршити исправку грешке у упису.

По оцени Врховног суда, основани су наводи ревидента да су нижестепени судови у овом спору погрешно применили материјално право.

У ситуацији када је решењем органа надлежног за вођење катастра непокретности обустављен поступак уписа права сусвојине тужилаца на основу допунског решења о наслеђивању, које је том органу доставио оставински суд, постоји правни интерес тужилаца за подношење тужбе са оваквим тужбеним захтевом.

Тужбени захтев је основан. Законом о основама своинско-правних односа, поред осталог, прописано је: да више лица има право сусвојине на неподељеној ствари када је део сваког од њих одређен сразмерно целини - идеални део (члан 13. став 1); да се право својине стиче по самом закону, на основу правног посла и наслеђивањем (члан 20. став 1); да се право својине на ствар стиче наслеђивањем у тренутку отварања наслеђа на имовини умрлог, ако законом није другачије одређено (члан 36). Према Закону о наслеђивању, смрћу човековом отвара се његово наслеђе (члан 206. став 1), а наследство по сили закона прелази на оставиочеве наследнике у тренутку његове смрти (члан 212. став 1).

У конкретном случају, предметна парцела је део заоставштине покојног ЗЗ, што је утврђено правноснажном пресудом Основног суда у Ваљеву П 1920/16 од 29.11.2017. године, којом је утврђена и ништавост уговора о поклону Ов 3759/97 од 03.12.1997. године, чији предмет је била та непокретност. Тужиоци АА, ВВ, ИИ, тужене и правни претходник тужиле ББ су законски наследници покојног ЗЗ. На њих је даном његове смрти (...1997. године) по сили закона прешло прво својине оставиоца на спорној парцели, са наследним идеалним уделима утврђеним правноснажним допунским решењем о наслеђивању Основног суда у Великој Плани О 1682/14 од

13.04.2021. године. Тужене ДД и ЂЂ су у катастру непокретности уписане као сувласнице предметне парцеле са уделима од по $\frac{1}{2}$ идеална дела. Овај упис извршен је на основу означене правноснажне пресуде Основног суда у Ваљеву, која није била подобна за такав упис, јер њоме није било утврђено право сусвојине тужених са означеним идеалним уделима. Због тога тужиоци основано поднетом тужбом траже утврђење свог права сусвојине стеченог наслеђивањем, ради уписа тог права у катастру непокретности.

Из наведених разлога, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у другом ставу изреке.

Одлука о трошковима поступка, садржана у трећем ставу изреке, донета је на основу члана 165. став 2. у вези чланова 153. став 1. и 154. ЗПП. Тужиоцима су досуђени трошкови поступка за састав тужбе и два образложена поднеска у износу од по 15.000,00 динара, жалбе и ревизије у износу од по 18.000,00 динара заступања на два одржана рочишта у износу од по 18.750,00 динара и два неодржана рочишта у износу од по 11.250,00 динара, као и за судске таксе за тужбу, првостепену пресуду, жалбу и другостепену пресуду у износу од по 1.900,00 динара, ревизију у износу од 3.800,00 динара и одлуку о ревизији у износу од 5.700,00 динара. Висина досуђених трошкова обрачуната је применом Адвокатске таксене тарифе, уз вођење рачуна о захтеву за накнаду парничних трошкова.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић